

Miten varmistetaan nivelrikko- ja nivelreumapotilaiden paras mahdollinen hoito kaikkialla Euroopassa: EUMUSC.NET-suositukset

Suosituksset, joiden tavoitteena on saavuttaa paremmat nivelrikko- ja nivelreumapotilaiden hoidon laatustandardit ymmärtämällä niiden tarjoamiselle olevat esteet ja edistävät tekijät, ja esimerkkejä hyvistä hoitokäytännöistä.

Ongelman laajuus

Tuki- ja liikuntaelinsairaudet ovat yleisiä kaikkialla Euroopassa. Ne ovat fyysisten rajoitusten suurin aiheuttaja, ja ne aiheuttavat merkittäviä sosiaalisia kustannuksia ja vaikuttavat merkittävästi tuottavuuden laskuun. Kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa on suuri ja kasvava sairaustaakka, sekä näyttöä hoidon eroista maittain ja epäonnistumisia soveltaa näyttöpohjaisia interventioita. Kaikki nämä muodostavat tarpeen tämän taakan pienentämiselle.

EUMUSC.netin tavoitteena on lisätä ja yhtenäistää hoidon laatua ja saada aikaan yhtäläiset hoitomahdollisuudet reumasairauksille ja muille tuki- ja liikuntaelinsairauksille jäsenvaltioissa.

Tavoitetaso - Mittatyökalut

Saavuttaakseen tavoitteensa hoidon laadun yhtenäistämässä ja yhtäläisen hoidon mahdollistamisesta jäsenvaltioissa, EUMUSC.net on laatinut eurooppalaisen hoidon laatustandardit nivelrikko- ja nivelreumapotilaille ja kehittänyt menetelmiä, joilla kaikille jäsenvaltioille annetaan työkalut, joilla tuki- ja liikuntaelinsairauksien taakkaa voidaan mitata heidän omissa maissaan samoin kuin hoidon laatustandardien soveltamisen laatuarviointia.

EUMUSC.netin kehittämiä työkaluja ovat:

- Arviointityökalu, jolla mitataan tuki- ja liikuntaelinsairauksien taakkaa
- Hoidon laatustandardit, joita kansalaisilla on oikeus odottaa
- Hoidon laadun indikaattorit, joilla mitataan terveydenhuollon kykyä toimia näiden tavoitestandardien mukaan

Mittaaminen on tärkeää, sillä sen avulla jäsenvaltio voi asettaa oman lähtökohtansa suhteessa muihin maihin ja auttaa tunnistamaan parannusta vaativia osa-alueita.

Työkalut käyttöönottamalla maa voi:

- Arvioida tarkkaan tuki- ja liikuntaelinsairauksien taakan
- Ymmärtää hoidon laatustandardit, joita kansalaisilla on oikeus odottaa
- Mitata tarjoamansa terveydenhoidon laadun suhteessa hoidon laatustandardeihin
- Asettaa tavoitteet terveydenhoidon palveluiden parantamiseksi
- Tunnistaa esteet, jotka estävät saavuttamasta terveydenhoidon palveluiden tavoitteita
- Mitata etenemistä kohti yhtäläistä hoitoa vertailulla EU:n hyvän hoitokäytännön malliin

Suosituksset hoidon painopisteistä, vertailusta, tavoitteista, parantamisesta ja yhtäläisyydestä:

1. Aloita mittaus

2. Vertaile
3. Aseta tavoitteet
4. Pyri parantamaan
5. Tavoittele yhtäläisyyttä

Suositus nro 1 - mittaustyökalun käyttöönotto

Arviointityökalu

Jotta tuki- ja liikuntaelinsairauksien kirjoa voidaan ymmärtää, on välttämätöntä ymmärtää niiden vaikutus. EUMUSC.net on kehittänyt arviointityökalun muodossa sarjan ydinindikaattoreita, joita voidaan käyttää mitattaessa seuraavaa:

- Esiintyvyyttä ja vallitsevuutta
 - Tuki- ja liikuntaelinsairauksien aiheuttaman kivun rajoittavuutta toimintakyvylle
 - Alaselkäkipuja
 - Niskakipuja
 - Nivelreumaa
 - Nivelrikkoa (lonkka, polvi, käsi)
 - Osteoporoosia
 - Lonkkamurtumia
- Terveydenhoitopalvelujen käyttöä
 - Lonkan teknonivelleikkauksia
 - Polven teknonivelleikkauksia
 - Tuki- ja liikuntaelinsairauksiin liittyvät perusterveydenhuollon käynnit
- Henkilöstövoimavarat
 - Perusterveydenhuollon lääkärit
 - Reumatologit
 - Ortopedit
- Terveyteen liittyvä elämänlaatu
- Tuki- ja liikuntaelinsairauksien aiheuttamat töistä poissaolot (pysyvä, väliaikainen)
- Komorbiditeetti
 - Vakava ylipaino
- Väestön terveys

Hoidon laatu ja terveydenhoidon laadun indikaattorit

Jotta annettavan terveydenhoidon laatua voidaan ymmärtää, on välttämätöntä ymmärtää hoidon laatustandardit, joita kansalaisten tulee voida odottaa sekä pystyä mittaamaan, missä laajuudessa terveydenhoidon ammattilaiset tarjoavat palveluita hoidon laatustandardien mukaisesti. EUMUSC.net on analysoinut eurooppalaisen hoidon laatustandardeja ja kehittänyt terveydenhoidon laatuindikaattoreita, joiden avulla voidaan mitata tarjottavan terveydenhoidon laatu suhteessa hoidon laatustandardeihin. Terveydenhoidon laatuindikaattorit arvioivat seuraavia tekijöitä:

- Läheteiden antoa
- Konsultaatioita
- Seurantakäyntejä
- Sairauden arviointia ja sen vaikutusta elämänlaatuun ja osallistumiseen
- Dokumentaatiokäytäntöjä
- Itsehoito-ohjeita
- Hoitosuunnitelmia
- Lääkkeellisiä hoitoja

- Turvallisuutta (lääkkeiden sivuvaikutukset, tuberkuloosiseuranta)
- Sairaushallinnan optimointia
- Sairausten arvioinnin standardointia
- Fysioterapiaa
- Apuvälinearviointeja
- Ammatillista koulutusta

Suositus nro 1 EUMUSC.netin ensimmäinen suositus on, että kukin jäsenvaltio käyttää arviointityökalua mittaamaan tuki- ja liikuntaelinsairauksien vaikutusta maassa, ottaa käyttöön hoidon laatustandardit sekä kannustaa käyttämään terveydenhoidon laatuindikaattoreita terveydenhoidon palveluiden laadun mittaamisessa.

Mittaustulokset perustuvat näyttöön, käytäntöön ja merkityksellisyyteen. Samojen hoidon laatustandardien ja niiden indikaattorien käyttöönotto koko Euroopan unionin alueella auttaa tekemään merkittäviä vertailuja kunkin maan välillä ja auttaa siten yhtenäistämään hoitoja koko Euroopassa.

Suositus nro 2 - vertailu

Yhteisötason standardeihin perustuvat mittaukset tarjoavat tilaisuuden vertailla paikallista suoritusdataa vastaavaan suoritusdataan muissa maissa tai alueilla. Esimerkiksi tuki- ja liikuntaelinsairauksien vaikutusta koskevaa dataa voidaan vertailla eri maiden välillä ja EU:n keskiarvon suhteen. Tulos ilmaistuna asukasta kohti mahdollistaa vertailun esimerkiksi maan terveydenhoidon ammattilaisten lukumäärän suhteen verrattuna muihin maihin, joissa on vastaava tuki- ja liikuntaelinsairauksien esiintyvyys ja EU:n keskiarvon suhteen. Hoidon erilaisten mahdollisuuksien tarjontaa verrattuna hyväksytyihin tavoitearvoihin voidaan verrata jäsenmaiden kesken ja sisällä.

EUMUSC.net on suorittanut kattavan analyysin tuki- ja liikuntaelinsairauksien vaikutuksista eri jäsenvaltioissa. Arviointityökalun käyttö tukee paikallisen datan vertailua EUMUSC-analyysin tulosten kanssa.

EUMUSC.net on myös laatinut tapauskertomuksen terveydenhoidon palveluiden tarjonnan hyvästä hoitokäytännöstä, jota voidaan käyttää vertailukohtana kunkin jäsenvaltion löydösten vertailussa.

Suositus nro 2 EUMUSC.net suosittelee, että kukin jäsenvaltio analysoi tuki- ja liikuntaelinsairauksien vaikutuksista ja terveydenhoidon palveluiden tarjonnasta kerätyn datan ja vertailee kerättyä dataa EUMUSC.netin keräämään vastaavaan dataan muista jäsenvaltioista ja EU-keskiarvon suhteen.

On tärkeää, että tuki- ja liikuntaelinsairauksien yksilöllisten vaikutusten tärkeys väestössä ymmärretään suhteessa standardeihin, jotta voidaan asettaa asianmukaiset tavoitteet.

Kunkin jäsenvaltion tulee tukea terveydenhoidon palveluntarjoajia auditoimaan ja vertailemaan tarjoamiensa palveluiden laatua suhteessa hyväksytyihin hoidon laatustandardeihin.

Suositus nro 3 - aseta tavoitteet

Kaikkien osapuolten tulee asettaa tavoitteita. Osapuolia ovat sairastumisvaarassa oleva väestö, potilaat, terveydenhoidon- ja sosiaalialan ammattilaiset, työnantajat, kansallisen tason poliittinen päätöksenteko ja eurooppalainen päätöksenteko.

Tavoitteiden asettamisella terveydenhoidon palvelujen tarjonnalle annetaan suunta. Näin voidaan parantaa väestön tuki- ja liikuntaelinterveyttä ja arvioida mahdollisuudet hoidon yhtenäistämisen tavoitteelle.

EUMUSC.net suosittelee, että kukin jäsenvaltio asettaa tavoitteet, joilla väestön tuki- ja liikuntaelinten terveyttä edistetään mitattavien tavoitteiden avulla.

Tavoitteiden tulee olla tarkkoja, mitattavia ja saavutettavia - ja niiden tulee täyttää todellisen ja potentiaalisen tuki- ja liikuntaelinsairauksista kärsivän väestön tarpeet ja prioriteetit. Tämä voidaan arvioida suosituksessa nro 2 ehdotetulla analyysillä. Sen avulla pystytään ymmärtämään, mitkä sairaudet muodostavat suurimman taakan ja missä arviointia, hallintaa ja hoitoa on eniten parannettava. Perustuen eumusc.netin tuloksiin tavoitteiden suositellaan olevan:

- Yhteismitallisia nyt arvioidun tuki- ja liikuntaelinsairauksien taakan kanssa
- Paneutuvan ajoissa ja yhtäläisesti saatavilla olevan hoidon saatavuuteen, mukaan lukien itsehoito
- Saavuttaa riittävien resurssien saatavuus, erityisesti asianmukaisesti koulutetun terveydenhoidon ammattilaisten määrän riittävyyden suhteen ja arvioida asianmukaiset interventiotarpeet
- Tukea terveellistä elämäntapaa julkisen terveydenhoidon ohjelmilla
- Tukea potilaiden ja ammattilaisten pääsyä korkealaatuisen tiedon pariin
- Tukea tutkimusta, joka lisää tietoa tuki- ja liikuntaelinsairauksien syistä
- Aloittaa ja ylläpitää standardoitua tietojen keruuta jäsenvaltioissa.

Laaja-alaiset tavoitteet ovat luettavissa *European Action Towards Better Musculoskeletal Health* -sivustolla osoitteessa

http://www.boneandjointdecade.org/european_action. Siinä suositellaan, että tavoitteiden tulee perustua yhteneviin suosituksiin, joilla ylläpidetään tai parannetaan tuki- ja liikuntaelinten terveyttä riippumatta taustalla olevista tekijöistä. Lisäksi niiden tulee yhdistää näyttöpohjaisilla interventioilla saavutettavissa olevat tulokset potilaiden, hoitajien, potilasedustajien ja terveydenhoidon ammattilaisten vaatimuksiin.

Suositus nro 3 EUMUSC.net suosittelee, että terveydenhoidon ammattilaiset ja säädösviranomaiset asettavat tavoitteita tuki- ja liikuntaelinten terveyden parantamiseksi ja hoidon yhtäläisen tason saavuttamiseksi.

Tavoitteet keskittyvät hoidon laatustandardien soveltamiseen ja hoitoresurssien kohdistamiseen tuki- ja liikuntaelinsairauksien esiintyvyyden mukaan kussakin jäsenvaltiossa vaikuttavat positiivisella tavalla tuki- ja liikuntaelinten terveyteen ja hoidon tasavertaisuuteen eri jäsenvaltioissa.

Suositus nro 4 - pyri parantamaan

Reumasairauksien terveydenhoidon parantaminen tapahtuu kehittämällä saatavilla olevia palveluita, jotka täyttävät aiemmin määriteltyjen tavoitteiden päämäärät.

Tuki- ja liikuntaelinten terveydenhoidon parantamiselle on edistäviä tekijöitä ja esteitä.

Edistäviä tekijöitä ovat:

- Kattavan terveydenhoitostrategian olemassa olo, jolla panostetaan tuki- ja liikuntaelinsairauksien määräävien tekijöiden tutkimukseen.
- Tuki- ja liikuntaelinsairauksien mukana olo poliittisella asialistalla päätöksenteon kaikilla tasoilla
- Tuki- ja liikuntaelinten terveyden tärkeyden tunnustamisen ja asianmukaisten resurssien saatavuuden priorisointi
- Tuki- ja liikuntaelinsairauksien syiden ja niiden vaikutusten tutkimuksen priorisointi
- Julkisten tervettä elämäntyyliä tukevien käytäntöjen kehittämisen yhdistettynä muihin samoja riskitekijöitä omaaviin kroonisiin sairauksiin
- Tietojen keruu ja analysointi tuki- ja liikuntaelinsairauksien ilmenevyyden, vaikutuksen ja hoidon määräävistä tekijöistä eri puolilla Eurooppaa standardoidulla tavalla.

Estäviä tekijöitä ovat:

- Puute tiedosta miten yleistä tuki- ja liikuntaelinsairaudet väestössä ovat
- Suuren yleisön, terveydenhoidon ammattilaisten ja säädösviranomaisten tietämättömyys
- Kalliit ja kliinisesti tehottomat resurssit
- Muutoksen puolestapuhujien puute kaikilla tasoilla eli poliitikkojen, terveydenhoidon ammattilaisten, työnantajien, potilaiden ja suuren yleisön joukossa
- Tavoitteiden puute tai puuttuva käyttöönottostrategia

Suositus nro 4 EUMUSC.net suosittelee tunnistamaan esteet, jotka estävät sekä edistävät tekijät, joilla edistetään tavoitteisiin pääsyä, joita on kehitetty parantamaan tuki- ja liikuntaelinten terveyttä ja kehittämään toimenpiteitä joilla esteitä vähennetään tai poistetaan kokonaan.

Ensimmäinen vaihe on suosituksen mukaan tehdä paikallisarviointi EUMUSC.netin tunnistamista esteistä ja niiden voittamiseen käytettävistä edistävästä tekijöistä perustaksi, josta kehittää asianmukaisia toimenpiteitä tuki- ja liikuntaelinterveyden parantamiseksi.

Suositus nro 5 - pyri yhtäläisyyteen

EU:n sisällä on aiemmin laadittu suosituksia tuki- ja liikuntaelinsairauksien estämistä ja hoitoa koskien, mutta näitä ei ole sovellettu yhtäläisesti.

Tutkimuksissa on keskitytty nykyisiin tuki- ja liikuntaelinsairauksien hallintatapoihin, ja käytettävissä on näyttöä eroista, jotka johtavat epätasa-arvoiseen tilanteeseen terveydenhoidossa.

Tutkimukset eri puolilla Eurooppa ovat osoittaneet erilaisia lähestymistapoja sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksista kärsivien potilaiden että lääkäreiden kohdalla suhtautumisessa reumasairauksien ja tuki- ja liikuntaelinsairauksien hoitoon.

EUMUSC.netin suosituksen tavoite on lisätä ja yhtenäistää hoidon ja tutkimuksen laatua ja saada aikaan yhtenevät hoitomahdollisuudet reumasairauksille ja muille tuki- ja liikuntaelinsairauksille kaikissa jäsenvaltioissa.

Yhtäläiset mahdollisuudet voidaan saavuttaa vain omaksumalla yhteiset hoidon laatustandardit, mittaamalla terveydenhoidon tarjonnan laatua yhteisillä mittareilla ja ottamalla käyttöön koko EU:n alueella hyväksytyt periaatteet, joilla ylitetään esteet ja parannetaan standardien tavoitteiden saavuttamista edistävien tekijöiden toimivuutta. Tällä saavutetaan yhtäläinen mahdollisuus kaikissa jäsenvaltioissa ehkäistä ja hoitaa näitä sairauksia. Tätä työtä tukee yhtäläinen perusta tiedonkeruulle ja analyysille, jonka avulla määritetään tuki- ja liikuntaelinsairauksien muodostama haitta yksilötasolla ja yhteiskunnassa.

Suositus nro 5 EUMUSC.net suositaa, että kaikki jäsenvaltiot pyrkivät yhtäläiseen hoitoon ottamalla käyttöön EUMUSC.netin hoidon laatustandardit, terveydenhoidon laatuindikaattorit, arviointityökalut ja käyttöönoton edistävät tekijät. Tavoite on yhtenäistää reumasairauksien hoito kaikkialla Euroopassa.

eumusc.net on tieto- ja tutkimusverkko, joka edistää kattavaa eurooppalaista strategiaa tuki- ja liikuntaelinten terveydenhoidon optimoinnissa. Se keskittyy tuki- ja liikuntaelinsairauksien estämiseen ja hallintaan, joista kumpikaan ei ole yhtäläistä tai ensisijaista useimmissa EU:n jäsenvaltioissa. Se keskittyy tuki- ja liikuntaelinten terveyden tietoisuuden lisäämiseen ja reumasairauksien ja tuki- ja liikuntaelinsairauksien hoidon yhtenäistämiseen.

Helmikuussa 2010 alkanut 3-vuotinen projekti on Euroopan yhteisön tukema (EC Community Action in the Field of Health 2008-2013). Projekti toteutetaan EULAR-organisaation kanssa yhteistyössä ja kautta toimivien instituutioiden, tutkijoiden ja yksittäisten henkilöiden verkostolla 22 organisaatiossa ja 17 maassa.

eumusc.net: luo verkkopohjaisen tietopankkiresurssin, jolla edistetään tuki- ja liikuntaelinsairauksien hoitoa Euroopassa www.eumusc.net